

BBN-BIB-101, -VAL-121, -HEB11-300.7, BBV-205.11, BMVD-205.14	G 3 kr	2017/18 tavaszi félév Hétfő 16:00-17:30, F/217
Buzási Gábor adjunktus		
Bibliaismeret		
<i>A kurzus célja és haszna:</i>		
<p>A szemináriumon a hallgatók behatóan megismerhetik a bibliai szövegeket, támpontokat kapnak az azokban való tájékozódáshoz, önálló kérdéseket fogalmazhatnak meg, illetve megismerkedhetnek a bibliatudomány alapvető kérdéseivel. A félév során a megadott menet szerint a teljes Ószövetséget (Héber Bibliát), az ószövetségi deuterokanonikus (apokrif) könyveket és az Újszövetséget elolvassuk magyar fordításban. A kurzus mindenki számára hasznos, akinek a tanulmányai során bibliai történetekkel, személyekkel, motívumokkal, fogalmakkal lehet dolga. Kifejezetten ajánlott a kurzus azoknak a hallgatóknak, akik bibliai irodalomtörténeti, nyelvi és történelmi tárgyakat szeretnének felvenni.</p>		
<i>Az órák menete:</i>		
<p>A szemináriumi alkalmak egy-egy bibliaismereti teszttel kezdődnek a lenti beosztás szerint (kb. 30 perc). A tesztet követően lehetőség van az olvasottak megbeszélésére, a felmerülő kérdések megvitatására. Az órák utolsó harmadában a soron következő olvasmányokhoz kapnak a hallgatók praktikus bevezetőt.</p>		
<i>Értékelés:</i>		
<p>Az osztályzatot a bibliaismereti tesztek átlaga adja, határesetekben a végeredményt az órai diskusziókban való részvétel pozitívan befolyásolhatja. A tesztek célja annak ellenőrzése, hogy a hallgatók alaposan és értőn elolvasták-e a feladott szövegeket. Minden teszt 12, egyenként maximum 10 pontos kérdést tartalmaz, de az osztályzatba csak a legjobb 10 válasz számít bele (0-40 = 1, 41-55 = 2, 56-70 = 3, 71-85 = 4, 86-100 = 5). Mindenkinek minden tesztet meg kell írni, hiányozni összesen három alkalommal lehet; az így elmaradt, ill. elégtelen tesztek pedig egy alkalommal: a szorgalmi időszak utolsó hetében, összesítve lesz lehetőség megírni.</p>		
<i>Tanmenet:</i>		
<p>Bevezető</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. teszt – 1-3 Mózes (Teremtés, Kivonulás, Leviták) 2. teszt – 4-5 Mózes (Számok, Második Törvénykönyv), Józsué, Bírák 3. teszt – Ruth, 1-2 Sámuel, 1-2 Királyok 4. teszt – 1-2 Krónikák, Ezsdrás, Nehémiás, Eszter, Jób 5. teszt – Zsoltárok, Példabeszédek, Prédikátor, Énekek éneke 6. teszt – Ézsaiás, Jeremiás, Jeremiás siralmi 7. teszt – Ezékiel, Dániel, Kispróféták: Hóseás, Jóel, Ámós, Abdiás, Jónás, Mikeás, Náhúm, Habakuk, Sofóniás, Aggeus, Zakariás, Malakiás 8. teszt – Deuterokanonikus könyvek: Tóbit, Judit, Salamon bölcsessége, Sirák fia, Báruk, Jeremiás levele, 1-2 Makkabeusok, Zsuzsanna, Bél és a sárkány 		

9. teszt – Evangéliumok: Máté, Márk, Lukács, János
10. teszt – Apostolok cselekedetei; Pál levelei (1): A rómaiakhoz, A korinthusiakhoz 1-2
11. teszt – Pál levelei (2): A galatákhoz, Az efézusiakhoz, A filippiekhez, A kolosséiakhoz, A thessalonikaiakhoz 1-2, Timóteushoz 1-2, Titushoz, Filemonhoz; A zsidókhoz írt levél; Jakab levele, Péter levelei 1-2, János levelei 1-3, Júdás levele; Jelenések könyve
Pótdolgozatok; jegyek lezárása

Javasolt Biblia-fordítások:

- A Magyar Bibliatársulat Revideált Új Fordítása, Budapest: Kálvin, 2014 (<http://honlap.parokia.hu/ujkiadas/>).
- A Magyar Bibliatársulat 1975. évi újfordítású Bibliája és annak javított kiadásai, Budapest: Kálvin, 1990- (magyarázó jegyzetekkel: *uo.* 1996).
- Revideált KÁROLI-Biblia (1908) (<http://biblia.hit.hu/bible/21/GEN>, <http://szentiras.hu/KG/1Móz>)
- KÁLDI György fordítása átdolgozás digitális formában (<http://szentiras.hu/KNB/Ter>)
- Ó- és Újszövetségi Szentírás a Neovulgáta alapján*, Budapest: Szent Jeromos Bibliatársulat, 1997 (benne a deuterokanonikus könyvek is).
- Mózes Ötkönyve és a Haftárak* (Izraelita Magyar Irodalmi Társulat, Budapest, 1939, utánnomás: 1984) (A Tóra könyvei a hetiszakaszokhoz tartozó történeti ill. prófétai olvasmányokkal; héber-magyar párhuzamos szöveg, magyarázatokkal)
- Szentírás [Héber Biblia / Ószövetség]* (4 kötet), Budapest: Izraelita Magyar Irodalmi Társulat, 1898-1907.
- Deuterokanonikus bibliai könyvek*, Budapest: Kálvin, 1998.
- Újszövetség*, ford., bev., utószó SIMON Tamás László OSB, Pannonhalmi Főapátság, 2015

Ajánlott magyar nyelvű szakirodalom:

- AHARONI, Y. – AVI-YONAH, M. – RAINEY, A. F. – SAFRAI, Z., *Bibliai Atlasz*, ford. Grüll T., Grüll T.-né, Kövér G., Budapest: Szent Pál Akadémia, 1999.
- DÉR K. – HORVÁTH P., *Bibliaismeret*, Budapest: Műszaki, 1999.
- HAAG, H. (szerk.) *Bibliai Lexikon*, Budapest: Szent István Társulat, 1989.
- Jeromos bibliakommentár I–III*, szerk. BOROS I., Budapest: Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat, 2003 (<http://www.biblia-tarsulat.hu/kommentar.html>).
- MILLER, S. M. – HUBER, R. V., *A Biblia története. A Biblia keletkezése és hatásai*, Budapest: Kálvin, 2004.
- PECSUK O. (szerk.), *Bibliaismereti kézikönyv*, Budapest: Kálvin Kiadó, 2008.
- A Szentírás magyarázata I–III* (Jubileumi kommentár), Budapest: Kálvin, 1995 (¹1967).